

Kako se je deržati v šoli.

V šolo naj otrok pride o pravem času, čist, umit in počesán. V šoli se je deržati vsacemu svojega mesta ter svoje stvarí imeti čiste in v redu. Vsak naj pázi, kaj gospod učitelj govoré ter nikdo naj se ne glási, dokler nij vprašan, a kedar je vprašan, da jasno odgovarja. V šoli je mirno sedeti in prepovedano se je igrati ter ozirati se. Z nikomur se ne šalíte, z nikomur ne šepetájte, nego poslušajte náuk. Dobremu otróku Bog pomaga. Gerdo je, ako učenec v šolo pride nesnažen, raztergan, neumit in nepočesán! ako ima lasé na óči spuščene! ako terdo teptá z nogama, kakor konj, kadar vstopí! ako lopútne z vrati, kadar jih zapira, ter ako obsedí, kadar je vprašan. Tisti otroci nijso pridni, kateri naglo izdirjajo, kakor vihar iz šole in cerkve, ter drugim ljudém delajo preglávico.

Razne stvari.

Drobtiine.

(Kristian Andersen) po vsem svetu sloveči danski pisatelj, ki je sè svojimi mičnimi pripovedkami očaroval stare in mlade, umerl je 4. dné avgusta meseca v Kodanji. Ta sloveči pisatelj je bil rojen na otoku Fünen 1805. leta od zeló siromašnih staríšev. Že za perve mladosti je moral Andersen preterpeti mnogo neugodnosti, ter je že deček začel pisati majhne slovstvene sestavke. 1819. l., po očetovej smerti je šel v Kodanj. Pozneje so mu pripomogli njegovi prijatelji. Male in prekrasne njegove pripovedke so mu pridobile po vsem izobraženem svetu veliko slavo. Kar se tiče njegove mične pisave nij mu ga nikjer, da bi mu bil raven. Tudi vam je „Vertec“ že mnogo njegovih krasnih plodov prinesel v slovenskej prestavi.

(Novi ljubljanski škof.) V nedeljo 5. septembra so bili naš milostivi novi knezoškof gosp. dr. Janez Pogačar v stolnej cerkvi slovesno posvečeni. Ljubljana je ž njimi dobila svojega 26. škofa v preteklu 412 let. Novoposvečeni knezoškof so bili rojeni

1811. leta v Breznici na Gorenjskem, a za duhovna so bili posvečeni 1834. l.

(Velika starost.) Nedavno je umerla v Niebonyu, ne daleč Ustrona v Sleziji, gospa Veronika Lauzer, ki je bila stara 106 let. Imela je pet sinov, katerih jeden je nekoliko dni pred njo 76 let star umerl.

(Štiri leta star ubijalec.) V Časlovu na Češkem so se otroci železnocestnega predstojnika igrali z nabranimi breskovimi kóščicami ter so je tolkli s kládivom. Kmalu se spró pri tej igrači, in štiri leta star deček udari z železnim kládivom svojega komaj 3 leta starega bratca tako hudo po glavi, da je siromak pri tej priči umerl. Otroci! bodite miroljubni in ne prepirajte se pri igračah.

(Največja mesta) na svetu so: London, ki šteje 3 milijone in 800,000 duš; Sučan v Kini, ki ima 2 milijona, Pariz 1 milijon in 851,792; Peking v Kini $2\frac{1}{2}$ milijona duš.

(Družba sv. Mohora), od katere vsako leto toliko lepih in poučnih knjig dobivate, šteje letos že 26,336

udov. V jednem samem letu, to je, od lanjskega leta do letos, pristopilo je 2256 novih družbenikov. Pač lep in vesel napredek!

(Št. Peterska cerkev) v Ljubljani je dobila nove zvonove iz Hilsjerjeve zvonarne v Wiener-Neustadt.

(Kranjska) šteje 464,000 prebivalcev.

Kratkočasnice.

* „Oče! da li se še spominjate, kako ste me tepli, ko sem sosedovega Mirka ugriznil v lice?“ povpraša Janko svojega očeta. — „Dà, dà,“ odgovori oče, „dobro se spominjam, kako dolgo je ubozega Mirka bolelo lice.“ — „A zdaj morate, oče, tudi Vráničevega Tončka dobro pretepsti, ker se je včeraj v jezik tako ugriznil, da je od same bolečine skakal po dvorišči kakor da bi bil obnored.“

* Tatú so pripeljali pred sodnika, kateri ga ostro vpraša: „Povej mi, lopov, zakaj stojiš pred menoj?“ „Hvala vam na vprašanji, ako dovolite, hočem se vvesti,“ odgovori tat.

* Jarnejček: „Poglejte no, gospod učitelj, Lavráčev Lukec me zmirom za lasé ruka!“ — Učitelj: „Jaz ne vidim, da bi te rukal!“ — Jarnejček: „No Lukec, porukaj me še malo, da te bodo tudi gospod učitelj videli!“

Kako uganeš število, katero si kdo misli.

Reci svojemu prijatelju naj si misli kako poljubno število, katerega ti ne sme povedati, a ti to število vendar uganeš. — To ti je tako: Ko si prijatelj število misli, reci mu, naj to število sè številko 2 pomnoži, potlej naj k zmnožku (produktu) 4 prišteje, vsečo naj zopet sè številko 5 mnóži, k zmnožku zopet 12 prišteje in to vsoto sè številko 10

mnóži. Od tega poslednjega zmnožka naj odšteje 320 in dobí število, ki je ravno za 100 večje nego li óno število, ki si ga je mislil. Ako zdaj samo zadnji dve ničli odrežeš, dobíš pravo število, ki si ga je mislil tvoj prijatelj. Recimo: Prijatelj si misli število 2. Pomnoženo z 2, dobí 4, k temu prišteje 4, dobí 8. Število 8 pomnoženo s 5 je 40. K število 40 prišteje 12 je 52. To število pomnoženo z 10 je zmnožek 520. Od tega števila se odšteje 320, ostane 200. Zdaj še dve ničli proč, ostane 2. Takisto se ravna tudi pri večjih številah.

Josip Žirovnik.

Uganka.

Nijsem živó,
A v sèbi življénje imám;
Okúsil krepkó
Jedilo si moje že sam.
Kaj je to?

Naloga sè številkami.

(Priobčila Žaneta Pire.)

1. 6. 7. 8. je domača žival; 2. 8. 5. 8. zeló bolí; 3. 9. 8. je žensko imé; 4. 10. 11. 2. 3. 12. je prijetna ptica; 3. 7. 5. 8. je prijetna ptica; 3. 7. 5. 8. je ognjénik v Evropi; 2. 11. 2. 8. pridno dela; 5. 3. 8. 1. 3. 13. je mesto na Laškem. Perve številke vsake besede ti dadé imé slovečega slovenskega pesnika.

(Rešitev in imena rešilev v prihodnjem listu.)

Rešitev uganke v 9. „Vertčevem“ listu.

Jablana je imela samo še dve jabolki. Jedno je izbil na tla, a drugo je ostalo še na drevesu. Zatorej nij imel niti on niti drevo jabolk, nego vsak samo po jedno jabolko.

Prav jo je rešila: Gospica Anička Martelanec, učenka v Barkoli.

LISTNICA. Gg. J. Z. v K.: Pesni, ki ste nam je poslali, ne ugajajo našemu listu; baš tako tudi „besedna zastavica“ ne, ker otroci ne vedó, kaj je o d a. — J. P. v Z.: Vse, kar je dobrega, radi porabimo, a to, kar nam ne uzaia, uničimo. — F. M. v R.: Gledališke igre za slovensko mladino se dobivajo pri „Vertčevem“ uredništvu po 20 kr. zvezek. Skerbita, da se knjižica obilo razširi.